

Balio Sruogos laiškas Vandai Daugirdaitei, iki 1921-11-07, iš Kauno - į Būgius

Прохлада ночи, тишины

Прохлада ночи, тишины
Пьянит ласкающим намеком;
О чем то горестно далеком
Поют томительные сны.

Бреду в молчаньи одиноком.

О чем то горестно далеком
Поют томительные сны,
О чем то чистом и высоком,
Как дуновение весны.

Бреду в молчаньи одиноком.

О чем то странном и высоком,
Как приближение весны...
В душе, с приветом и упреком
Встают томительные сны...

Бреду в молчаньи одиноком... [1]

- - - - -

Бессмертный Боже! Тяжко мне
В Твоей великой тишине
Считать часы наедине! [2]

- - - - -

Verki, širdie, raudoki -
Kaip vėjas gatvėje...
Myli tu gatvę

Purviną, juodą,
Kur ištremta sielos, kur palaima ilsis...
Tavo gyvenimas -
Rudens raudos aimana...
Merdi ir miršta
Gatvėje siela
Naujas golgotas išvysdama...
Garbinki gatvę
Purviną, juodą -
Vėjas plėšriausias laimins tave...
Lūpoms šaltomis
Vėjas rudens
Galvą myluos ir palaimins...
Vienas tau kelias,
Viena lemtis,
Purviną gatvę garbink[,] širdie...
Šiandie dar vergas -
Ryt jau Golgotoj
Saulė tave pasitiks! [3]

- - - - -

Ярки искры - век их мал...
Взрылся лист, что вихрь сорвал -
Покружился и упал... [4]

Tu nepyk, Tu atleisk, kad mano dienos tokios liūdnos...
Palydėjau šiandie saulę prakeikimą begarbindamas ir rytojaus nelaukiu - -
Ir ką gi aš padarysiu, kaipgi aš pasakysiu - kokios dienos mano liūdnos - be galo...
Tu nepyk ant manęs.
Gal jau ir nebetoli ta valanda, kai užges paskutinis žiburėlis, ir išblyškusi galva mano su pelenais
susilygins, gal jau nebetoli ta valanda, kai krūtinėj jokia gėla nebeskaudės...

Как средь зыби бытия
К солнцу взрытая струя -

KOMENTARAI

- [1] Balys Sruoga iš atminties cituoja 1896 m. kovo 15 d. parašytą rusų poeto simbolisto Valerijaus Briusovo eilėraštį be pavadinimo „[Прохлада утренней весны]“ (*rus* = „[Pavasario ryto vėsa]“) iš rinkinio „Me eum esse“ (*lot* = „Tai – aš“), kuriame publikuojami ankstyvieji eilėraščiai, parašyti 1896–1897 m. poeto išvykos į Kaukazą metu, eilėraščius sieja ne tik kelionės motyvas, bet ir bendras epigrafas: „Одиночеству тех дней“ (*rus* = „Tų dienų vienetvei“). Eilėraštis rusų kalba: „Прохлада утренней весны / Пьянит ласкающим намеком; / О чем-то горестно далеком / Поют осмеянные сны. // Бреду в мальчанинском одиноком. // О чем-то горестно далеком / Поют осмеянные сны, / О чем-то чистом и высоком, / Как дуновение весны. // Бреду в мальчанинском одиноком. // О чем-то странном и высоком, / Как приближение весны... / В душе, с приветом и упреком, / Встают отвергнутые сны. // Бреду в молчаньи одиноком.“ (Валерий Брюсов, „[Похлада утренней весны]“, in: Валерий Яковлевич Брюсов, *Избранные сочинения*, Москва: Художественная литература, 1980, st. 68). Valerijaus Briusovo eilėraščio pažodinis vertimas į lietuvių kalbą: „Nakties, tylumos vėsa / Svaigina švelnia užuomina; / Apie kažką liūdnai tolimą / Dainuoja slogūs sapnai. // Svajoju vienišoje tyloje. // Apie kažką skausmingai tolimą / Dainuoja slogūs sapnai, / Apie kažką tyrą ir taurų / Kaip pavasario dvelksmas. // Svajoju vienišoje tyloje. // Apie kažką keistą ir aukštą / Kaip pavasario priartėjimas... / Sieloje sveikindamiesi ir priekaištaudami / Iškyla slogūs sapnai... // Svajoju vienišoje tyloje...“
- [2] Balys Sruoga iš atminties cituoja Jurgio Baltrušaičio eilėraštį „Молитва“ (*rus* = „Malda“), skirtą rusų poetui Konstantinui Balmontui (visą eilėraštį rusų kalba žr. in: Юргис Балтрушайтис, *Земные ступени*, Москва: Скорпион, 1911, st. 107–108): „Prašau dieve! Man graudu / Ramybėj tavo be aidų / Lydėti bėgį valandų...“ (visą eilėraštį lietuvių kalba žr. in: Jurgis Baltrušaitis, *Žemės laiptai. Kalnų takas*, vertė Linas Broga, Vilnius: Vaga, 1973, p. 83).
- [3] Balio Sruogos eilėraščio be pavadinimo „[Verki, širdie, raudoki]“, neiėjusio į poezijos rinkinius, ankstyvas variantas; vėliausią redakciją žr. in: Balys Sruoga, *Raštai, t. 1: Poezija*, parengė Algis Samulionis, redagavo Donata Linčiuvienė, Vilnius: Alma littera, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 1996, p. 263.
- [4] Balys Sruoga iš atminties cituoja Jurgio Baltrušaičio eilėraščio „Быстротечность“ (*rus* = „Mirkusių tėkmė“) antrąją strofą (visą eilėraštį rusų kalba žr. in: Юргис Балтрушайтис, *Дерево в огне*, Вильнюс: Вага, 1983, st. 124): „Kibirkštėlė mirksni švyto! / Vėjo gūsy lapas skrido, / Pasisuko – ir nukrito...“ (visą eilėraštį lietuvių kalba žr. in: Jurgis Baltrušaitis, *Žemės laiptai. Kalnų takas*, vertė Linas Broga, Vilnius: Vaga, 1973, p. 194).
- [5] Balys Sruoga iš atminties cituoja Jurgio Baltrušaičio eilėraščio „Быстротечность“ (*rus* = „Mirkusių tėkmė“) paskutiniąją strofą (visą eilėraštį rusų kalba žr. in: Юргис Балтрушайтис, *Дерево в огне*, Вильнюс: Вага, 1983, st. 124): „Lyg būties bangų gilūtos / Saulėn siausto čiurkšnio putos / Dings ir mano dienos būtos!“ (visą eilėraštį lietuvių kalba žr. in: Jurgis Baltrušaitis, *Žemės laiptai. Kalnų takas*, vertė Linas Broga, Vilnius: Vaga, 1973, p. 194).